Dosar nr.3-19/2025
PIGD 2-25005932-09-3-20012025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

31 martie 2025 mun.Bălţi
Judecătoria Bălţi, sediul Central
Instanța compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Eduard PUIU
grefier Satnislav ALBOT

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza, în procedura contenciosului administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman către (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, persoană terță Anastasia Popovici privind anularea deciziilor nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, anularea răspunsurilor nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 01.11.2024, obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

1. La 20 ianuarie 2025 reclamantul Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, persoană terță Anastasia Popovici privind anularea deciziilor nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, anularea răspunsurilor nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 01.11.2024, obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii, avocatul Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman a invocat că, reclamantul este tatăl copiilor minori: *****

născută la data de ***** si *****născut la data de *****. La data de 14 iunie 2024 judecătoria Bălți sediul Fălești a recunoscut paternitatea reclamantului și a admis în aceeași procedură contrar legii cererea reconvențională care avea un alt obiect a litigiului depusă de Popovici Anastasia. Hotărârea judecătoriei Fălești a fost contestată la Curtea de Apel Bălți doar în partea admiterii cererii reconvenționale și respingerii acţiunii în partea schimbării numelui copiilor minori. În partea recunoașterii paternității nici o parte nu a contestat decizia judecătoriei Fălești, respectiv hotărârea în această parte a intrat în vigoare prin necontestare.

3. Menționează că, reclamantul la data de 23 iunie 2024 a depus cerere în adresa pârâților solicitând stabilirea unui grafic de întrevederi cu copiii minori, ori, copiii îl cunosc ca tată, doar că mama copiilor mereu manipulează, îl blochează pe reclamant și nu-i permite comunicare și întrevedere cu copiii minori, motiv pentru care, reclamantul s-a adresat autorităților pentru stabilirea unui grafic de comunicare cu copii. La data de 20 august 2024 pârâții au stabilit o ședință prin care au examinat cererea reclamantului privind stabilirea graficului de întrevederi cu minorii. La ședință au fost prezenți ambii părinți. Din procesul verbal nr.11 din 20 august 2024 pag.1, alin.5, mama copiilor la întrebarea avocatei a comunicat că: „Da recunosc, domnul Muzica este tatăl copiilor ***** și *****”. La alin.6 din proces verbal s-a decis că în aceste circumstanțe, stabilirea unui grafic de întrevederi între tatăl copiilor și copiii poate avea loc dacă mama recunoaște paternitatea. Cu alte cuvinte, pârâților li s-a adus la cunoștință despre faptul că judecătoria Fălești a recunoscut paternitatea copiilor minori, au cunoscut că nici reclamantul nici pârâtul nu a contestat decizia instanței în partea paternității și suplimentar, mama în cadrul ședinței de judecată a recunoscut încă odată că copiii sunt a reclamantului și el este tatăl minorilor. Pârâții au cunoscut că hotărârea judecătoriei Fălești a fost contestată cu apel doar pe capetele cu care reclamantul nu a fost de acord cu decizia instanței și pe capetele unde el nu a avut acces egal la justiției în raport cu mama copiilor, în partea paternității hotărârea nu a fost contestată.

4. Indică că, după examinarea întrebării privind stabilirea graficului de întrevederi prin decizia nr.13 din 20.08.2024 a fost pronunțat graficul de întrevederi. Solicitarea reclamantului, din 19.08.2024 privind schimbarea numelui din Russu în Muzica și din Popovici în Muzica a copiilor minori nu a putut fi

examinată pe deplin la ședința din 20.08.2024 pe motiv că mama minorilor s-a enervat și la mijlocul examinării acestei solicitări a părăsit sala de ședință.

5. Susține că, la data de 08/20/2024 reclamantul a depus o cerere în adresa pârâților prin care a solicitat stabilirea unei ședinței prin care să continue examinarea acestei întrebări. Pârâții niciodată nu au stabilit o ședință pentru a continua examinarea acestui obiect al litigiului.

6. Mai indică că, în solicitarea privind stabilirea graficului de întrevederi cu minorii, reclamantul, având la bază hotărârea judecătoriei Fălești care a indicat ca motiv de respingere a capătului de cerere privind schimbarea numelui minorilor, indicând că această întrebare urmează să se examineze de către Direcția Protecției Copilului și OSC într-o procedură separată, fără concursul instanței de judecată, s-a insistat să fie examinată această cerere de către STAS Fălești într-o altă ședință și să fie atras inclusiv OSC, așa cum scrie în hotărârea judecății dar și în lege. La data de 03.09.2024 reclamantul a primit o scrisoare sub nr.1063 și la data de 16.10.2024 reclamantul a primit scrisoare - refuz sub nr.1299 la cererea prealabilă.

7. La data de 03.09.2024 prin răspunsul nr.1063 Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești indică precum că conform art.58 CF „litigiile între părți, pe problema schimbării numelui de familie și/sau a prenumelui copilului e soluționată de către organul stării civile, cu concursul autorității tutelare locale în a cărei rază teritorială își are domiciliul minorul, ținându-se cont în exclusivitate de interesele copilului” și au indicat că, reclamantul să se adreseze Organului de Stare Civilă.

8. Ca urmare, reclamantul nu a fost de acord cu scrisoarea nr.1063 din 03.09.2024 și a depus o cerere de reexaminare a solicitării lui la data de 4 octombrie 2024. Pârâții prin răspunsul nr.1299 din 16.10.2024 repetat refuză în stabilirea unei ședințe și examinarea acestui litigiu dintre părinți, doar că de data aceasta, indică că au investigat suplimentar și au constata că la 26.08.2024 la Curtea de Apel Bălți, a fost înregistrată apelului reclamantului împotriva hotărârii Fălești și aceasta nu este irevocabilă. La fel informează că ei nu pot examina litigiul apărut între părinți privind schimbarea numelui copiilor.

9. Apreciază, interpretarea pârâților conform căreia există o distincție între autoritatea tutelară teritorială și cea locală, ca fiind incorectă și reprezintă interpretare greșită a legii din următoarele motive: noțiunea de „autoritate tutelară” nu este divizată formal în „locală” și „teritorială”. Autoritatea tutelară

este responsabilă pentru asigurarea pentru asigurarea protecției drepturilor copilului în limita competenților stabilite de lege, fără să existe o diferențiere clară între nivelurile acesteia. Autoritățile tutelare sunt obligate să examineze și să soluționeze toate cererile referitoare la drepturile și interesele minorilor care țin de protecția acestora (cum ar fi stabilirea unui grafic de întrevederi, schimbarea numelui sau alte aspecte legate de minori.) Dacă autoritatea tutelară consideră că o solicitare depășește competențele sale, legea îi obligă să transmită cererea autorității competente, cu informarea solicitantului. În conformitatea cu legislația administrativă, autoritățile publice au obligația de a colabora pentru soluționarea problemelor care țin de competențele lor, în special atunci când este vorba de protecția copilului. Declinarea competenței fără transmiterea solicitării către o altă autoritate competentă reprezintă o încălcare procedurală. Interpretarea pârâtului din răspunsul nr.1299 din 16.10.24 conform căreia ar exista o diferență între autoritatea tutelară și cea locală este greșită, nefondată juridic și contrară principiilor legale privind protecția copilului.

10. La data de 18 octombrie 2024 reclamantul a depus o plângere în adresa pârâților împotriva cet.Popovici Anastasia, privind aplicarea violenței psihologice asupra copiilor minori și îngrădirea accesului reclamantului în comunicare cu copii minori conform graficului de întrevederi stabilit din 20 august 2024.

11. Argumentează că, la data de 1 noiembrie 2024 pârâții unilateral prin decizia sa nemotivată sub numărul 1375 au decis: „ *Decizia nr.13 din 20.08.2024 a Comisiei cu privire la stabilirea Graficului de întrevederi a copiilor cu părinții, bunicii, frații si surorile din cadrul STAS Fălești nu poate fi executată pentru perioada soluționării litigiului în instanța de judecată, iar hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 14.06.2024 privind recunoașterea paternității cet.Muzîca Roman asupra copiilor nu va rămâne definitivă”.* Pe data de 2 decembrie 2024 reclamantul a depus Către Direcția Generală Asistența Socială Fălești cerere prealabilă împotriva deciziei nr.1375 din 1 noiembrie 2024 prin care solicită: anularea deciziei de suspendare a graficului de întrevederi, luând în considerație cererea prealabilă depusă; menținerea graficului de întrevederi cu copii minori stabilită de comisia din 20 august 2024 până la soluționarea definitivă a dosarului privind paternitatea; asigurarea continuității relației dintre copii și tatăl lor, în conformitatea cu legislația

națională și intonațională; informarea părților despre decizia luată după examinarea cererii prealabile.

12. Susține că, pe lângă faptul că pârâții au încălcat procedura de examinare și termenul de examinare a cererii prealabile, depășind termenul de 30 de zile, au indicat: „La baza deciziei nr.13 din 20.08.2024 cu privire la stabilirea graficului de întrevederi a copilului cu părinții, bunicii, frații și surorile din cadrul STAS Fălești a stat hotărârea judecătorească Bălți sediul Fălești din 14.06.2024, alte acte confirmatorii a paternității lui Muzica Roman față de copii minori nu au fost prezentate". S-a omis să se indice că la baza deciziei a stat și declarația mamei din data de 20/08/2024 prin care a recunoscut la ședință că tatăl copiilor este reclamantul și care a fost de acord cu graficul de întrevederi între reclamant și copii. La fel, prin aceeași decizie pârâții indică: „Dat fiind că hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 14.06.2024 a fost atacată cu apel și nu este definitivă, Decizia nr.13 din 20.08.2024 a fost temporar suspendată.

13. Accentuează că, șefa STAS a omis să indice baza legală care le permite să suspende executarea deciziei privind întrevederea tatălui cu copii minori în situația în care nici un părinte, niciodată nu a contestat graficul de întrevederi, nu a existat nici o cerere privind suspendarea ori anularea graficului de întrevederi. Pârâții invocă în deciziile sale că nu li s-au prezentat alte acte confirmatoare că reclamantul este tatăl copiilor, dar nu indică că ei niciodată nu au solicitat alte acte confirmatoare de la reclamant, nu au indicat, care ar fi acel act suplimentar, confirmator de care ei au nevoie, nu au indicat, ce s-a schimbat din data de 20.08.2024 până pe data de 1 noiembrie 2024 și 27 decembrie 2024 ca i-a determinat să suspende unilateral propria decizie fără acordul și solicitarea părinților copiilor minori, nu au indicat de ce, decizia instanței privind recunoașterea paternității dar și a declarațiile oficiale a mamei copiilor minori date în fața comisie la data de 20.08.2024 că el este tata copiilor a fost suficientă la stabilirea graficului de întrevederi din 20.08.2024 iar peste 3 luni aceste probe au devenit insuficiente și i-au determinat să suspende întrevederile dintre tată și copil unilateral.

14. Afirmă că, actul administrativ de stabilire a graficului de întrevederi are caracter executoriu până la anularea sa de către instanța de judecată. Suspendarea executării acestuia trebuie să fie dispusă de o instanță judecătorească ori, la solicitarea unui părinte, în caz că contestă graficul de întrevederi și nicidecum nu unilateral de către autoritatea emitentă. Suspendarea

actului administrativ în absența unui proces de contestare a paternității reprezintă o încălcare a drepturilor tatălui și ale copiilor la viață privată. Prin urmare s-a limitat întrevederea dintre copil și tată cu alte cuvinte dreptul lor la viața privată, pe când legea expres indică că autoritatea publică nu poate dispune limitarea exercitării drepturilor și libertăților persoanelor decât în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege.

15. Invocă că, s-a încălcat securitatea raporturilor juridice. Legea expres prevede că autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situații juridice definitive sau drepturile dobândite, în situația dată, prin necontestarea deciziei din 20.08.2024 privind stabilirea graficului de întrevederi cu copii minori de către părinți, decizia a rămas definitivă și executorie, iar prin suspendarea - anularea acestei decizii, pârâții au încălcat securitatea raporturilor juridice și drepturile reclamantului și copiilor minori la comunicare.

16. În susținerea poziție sale, avocatul Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman indică prevederile art.21, art.29-31, art.118, art.124, Legea privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi nr. 140 din 14.06.2013 (în vigoare 01.01.2014), jurisprudența CEDO.

17. Susține că, activitatea Comisiei pentru stabilirea modului de participare la educația copilului minor și a graficului de întrevedere din STAS Fălești, este un organ consultativ, care examinează conform competenței legale ale autorității tutelare, fiind obligată să se conducă de prevederile Convenției ONU cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989 la care RM este parte, Legii nr.370 din data de 30.11.2023 privind drepturile copilului, Codul familiei, Codul civil, Legea privind drepturile copilului, Legea nr.140 privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți, Codul Administrativ a RM și alte acte normative din domeniul protecției drepturilor copiilor.

18. Mai menționează că, neavând acces la copii, și ne putând participa activ la viața lor, reclamantul are stres și anxietate legată de bunăstarea copiilor și viitorul lor. Reclamantul are un sentiment de neputință, din motiv că drepturile lui parentale sunt ignorate și încălcate. Excluderea din viața copiilor la adus pe reclamant să aibă mereu sentiment de izolare și inutilitate. Reclamantului i s-a dezvoltat după această decizie sentimentul de vinovăție pentru că nu poate fi prezent în viața copiilor săi din cauza autorităților din Moldova. El este foarte îngrijorat că

distanța emoțională creată prin lipsa de comunicare va afecta relația pe termen lung, iar frustrarea că nu poate contribui la educația copiilor și la dezvoltarea lor emoțională și morală îi amplifică suferința psihologică.

19. Solicită, suspendarea executării actului administrativ nr.1375 din 1 noiembrie 2024 și nr.1668 din 27 decembrie 2024 potrivit art. 214 CA a RM; anularea deciziilor din 1 noiembrie 2024 nr.1375 și decizia nr.1668 din 27 decembrie 2024 privind suspendarea graficului de întrevederi ca fiind ilegală și neîntemeiată; menținerea și punerea în executare continuă a decizie privind stabilirea graficului de întrevederi între tată și copii din 20 august 2024 nr.13 emisă de STAS Fălești; obligarea pârâților STAS Fălești să investigheze plângerea privind violența aplicată asupra copiilor minori și îngrădirea accesului în comunicare cu copii din partea mamei acestora depusă de către reclamant la data de 18 octombrie 2024; constatarea ilegalității răspunsurilor pârâților nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 1 noiembrie 2024; obligarea pârâților să stabilească o ședință pentru examinarea cererii de schimbare a numelui copiilor minori, conform cererii depuse de reclamant din data de 20 august 2024 și examinarea acestei solicitări conform legii cu emiterea unei decizii motivate de drept și de fapt în acest sens; repararea prejudiciului moral cauzat tatălui și copiilor prin refuzul de a menține relația familială și suspendarea deciziei în mărime de 100 000 (una sută mii lei) inclusiv cheltuielile de judecată și asistența juridică care vor fi prezentate suplimentar; obligarea pârâților să respecte obligațiile care și lea asumat Republica Moldove prin semnarea Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, în special art.8 CEDO.

20. Reprezentantul pârâtului (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest a depus ***referință*** pe marginea cererii de chemare în judecată solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

21. Menționează că, pretenția privind anularea actului administrativ nr.1063 din 03.09.2024 este neîntemeiată și pasibilă de respingere, din următoarele considerente: cu referire la distincția dintre Autoritate tutelară teritorială și Autoritate tutelară locală, Legea 140 din 14.06.2013 prevede expres noțiunea de autoritate tutelară locală și autoritate tutelară teritorială, precum și atribuțiile fiecărei autorități în parte. Stabilirea graficului de întrevedere dintre copil și

părinți este atribuția autorități tutelare teritoriale, pe când schimbarea numelui de familie al copilului se realizează de către Organul de stare civilă cu concursul/ avizul autorității tutelare locale.

22. Indică că, hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 14.06.2024, a fost contestată la Curtea de Ape Bălți, de aceea Oficiul stare civilă nu a primit hotărârea pentru a face modificările necesare în certificatele de naștere a copiilor ***** și ***** și nu a putut solicita concursul autorității tutelare locale privind schimbarea numelui copiilor. Reclamantul invocând anularea actului administrativ, nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra ilegalitatea suspendării temporare a graficului de întrevedere cu copiii ***** și *****, precum și o dovadă legală de schimbare a numelui copiilor ***** și *****.

23. Susține că, pretenția privind anularea deciziei nr.1375 din 01.11.2024 este neîntemeiată și pasibilă de respingere deoarece plângerea depusă de reclamant la Structura teritorială de asistență socială (STAS) Fălești, înregistrată cu nr.608 la data de 25.10.2024 în registrul de evidență a actelor de intrare deținut de STAS Fălești, conține solicitarea de a organiza o ședință în cadrul căreia vor fi examinate mai multe probleme iar Actul nr.1375 din 01.11.2024 a conținut răspuns la solicitarea parțială menționată de către reclamant în plângere și anume: s-a referit la faptul că la momentul depunerii plângerii ținând cont de faptul că graficul de întrevedere cu copiii ***** și ***** stabilit la 20.08.2024 este temporar suspendat, iar pârâtul nu este recunoscut legal ca tată, nu era posibil de a desfășura ședința comisiei pe chestiuni de respectare a graficului. Actul nr.1375 din 01.11.2024 are ca obiect graficul de întrevederi și nu ca obiect respingerea cererii de protecție a copiilor pe cazuri de violență în familie.

24. Argumentează că, în vederea stabilirii dacă asupra copiilor sunt produse careva acte de violențe, și în deosebi asupra copilului *****, s-a discutat cu educatoarea minorului, de la IPET nr.6 „Lăstărel” care a descris copilul ca *fiind pozitiv, activ și curios. El nu manifestă agresivitate față de semenii săi și este prietenos cu colegii de grupă. Fapt ce nu indică existența unor acte de violență asupra copilului.* Pentru a determina dacă copilul a fost sau nu supus violenței, s-a discutat cu șefa Structurii Teritoriale de Asistență Psihopedagogică, în vederea evaluării psihologice a copiilor, însă până la moment Structura nu are angajat un psiholog. La biroul Direcției Protecția Copilului și Familiei Fălești, s-a discutat cu mama Popovici Anastasia ce ține de respectarea drepturilor copiilor și consecințele încălcării drepturilor copilului, a fost informată despre

solicitările expuse de către reclamant în plângerea sa și a fost de acord ca copiii să fie evaluați psihologic. Suspendarea graficului de întrevederi nu creează o imposibilitate obiectivă și totală a părintelui de a realiza acțiuni de comunicare și întrevedere a copiilor.

25. Relevă că, cu referire la afirmația reclamantului precum că pârâtul a încălcat termenii de examinare a cererii prealabile împotriva actului nr.1375 din 01.11.2024, depășind termenul de 30 de zile, este neveridică dat fiind faptul că Cererea prealabilă împotriva deciziei nr.1375 din 01.11.2024 depusă de către reclamant a fost recepționată și înregistrată de către Structura teritorială de asistență socială Fălești în registrul de acte de intrare cu nr.762 la data de 03.12.2024, iar răspunsul la această cererea a fost expediat cu nr.1668 la data de 27.12.2024.

26. Mai indică că, pretenția privind anularea actului administrativ nr.1668 din 27.12.2024 și obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori, este neîntemeiată și pasibilă de respingere. În răspunsul nr.1668 din 27.12.2024 a Structurii Teritoriale de asistență socială Fălești la cererea prealabilă a reclamantului înregistrată la data de 03.12.2024, reclamantul a fost informat repetat despre faptul că pentru anularea suspendării deciziei de stabilire a graficului de întrevedere cu copiii ***** si ***** este nevoie ca acesta să prezinte acte confirmatorii definitive a paternității, dat fiind faptul că la momentul respectiv în derulare la Curtea de apel este cererea de contestare a Hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 14.06.2024, ceea ce denotă faptul că la moment nu este o hotărâre legală definitivă de recunoaștere a paternității. Baza legală a suspendării deciziei de stabilire a graficului este faptul că hotărârea de judecată prin care a fost recunoscută paternitatea reclamantului a fost contestată în instanța de judecată. Actul nr.1668 din 27.12.2024 are ca obiect graficul de întrevederi și nu ca obiect eschivarea de la acțiuni de respectare a interesului superior al copilului.

27. Cu referire la obligarea investigației plângerii, la moment se duc investigații suplimentare asupra cazului, se acumulează materiale, familia este permanent monitorizată. Baza acțiunilor specialiștilor implicați pe caz este respectarea interesului superior al copilului și neadmiterea perturbării stării emoționale a copiilor. De către IP Fălești s-a înaintat demers către Serviciul de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor - de tip Barnahus din

mun.Bălți, prin care s-a solicitat evaluarea psihologică a copiilor ***** și *****. Potrivit rapoartelor vizitelor de monitorizare în familia Popovici, realizate de specialistul în protecția drepturilor cu detașare în primăria Fălești, copiii discută permanent cu reclamantul prin intermediul telefoniei mobile (Whats App, Viber). Despre acțiunile întreprinse până în prezent, pârâtul a informat reclamantul prin notificarea nr.205 din 05.02.2025.

28. Avocatul Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman a depus ***explicații la referința*** înaintată de reprezentantul pârâtului (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest pe marginea cererii de chemare în judecată.

29. Menționează că, la p.2 a referinței, în partea anulării actului administrativ nr.1063 din 03.09.2024 susține că cererea de schimbare a numelui minorilor trebuie soluționată de organul de stare civilă cu avizul autorității tutelare locale, nu teritoriale. Decizia pârâților de suspendare a graficului a fost fundamentată pe un regulament intern emis la 16.10.2024, după cum invocă chiar pârâții, cu alte cuvinte, acest regulament a fost emis ulterior deciziei inițiale de stabilire a graficului de întrevederi care este din data de 20.08.2024. Regulamentul adoptat de autoritatea publică în 16 octombrie 2024 nu poate avea efect asupra de deciziilor deja emise anterior, adică asupra graficului din 20 august 2024. Nici mama, nici tatăl nu au contestat graficul de întrevederi, deci autoritatea nu avea dreptul să intervină și să suspende unilateral decizia, în baza unui regulament care nu poate avea putere retroactivă iar acţiunea autorității reprezintă un abuz de putere și depășirea competențelor stabilite de lege. Graficul de întrevederi emis în data de 20 august 2024 este un act administrativ individual care a intrat în vigoare și a produs efecte juridice. Faptul că pârâții au adoptat un regulament ulterior nu îi oferă dreptul să reexamineze și să suspende un act deja emis anterior. Motivul pârâților invocat în referință prin care încearcă să-si justifice suspendarea deciziei și anume (lipsa unei hotărâri definitive privind paternitatea) nu este un temei juridic valabil pentru a suspenda un act administrativ care stabilește întrevederile cu copii.

30. În ceea ce privește argumentarea pârâților în partea solicitării reclamantului de anulare a actului administrativ nr.1063 din 03.09.2024 se atestă că, Procesul-verbal nr.11 din 20.08.2024 demonstrează că la acea dată STAS Fălești a examinat cererea fără a-și declina competența. Potrivit art.74 din Codul

administrativ, dacă o autoritate constată că nu este competentă, trebuie să transmită cererea autorității competente, nu să o respingă. Astfel, refuzul STAS de a examina cererea și/sau de a o redirecționa după competență este ilegală și constituie un abuz de putere. Procesul-verbal din 20.08.2024 confirmă că mama minorilor a recunoscut paternitatea tatălui iar faptul că STAS a refuzat să emită avizul doar pe motivul existenței unei contestații parțiale este o formă de eschivare de la obligațiile sale legale.

31. Indică că, STAS susține că a demarat investigații privind violența, dar recunosc că procesele au fost lente. Din probele anexate de către pârâți, acestea au anexat la p.82 a dosarului administrativ discuția lor cu mama minorilor din 19.11.2024. Mama minorilor a recunoscut că nu permite tatălui să comunice singur cu copiii, dar STAS nu consideră că aceasta constituie o problemă. STAS avea obligația de a lua măsuri concrete pentru a asigura comunicarea fără ingerințe, ceea ce nu a făcut. Din proba anexată de acestea nu reiese că STAS au întreprins careva acțiuni de a stopa aceste ilegalități din partea mamei minorului. Prin referința sa STAS recunoaște că nu a putut efectua o evaluare a minorilor deoarece nu are psiholog specializat iar din octombrie 2024, din momentul depunerii sesizării, până în februarie 2025 ei încearcă să convingă că nu au identificat un psiholog care să evalueze copiii minori. Cu toate acestea, din dosarul administrativ reiese că, nu a fost identificată nici o probă care să indice că în acest sens au fost efectuate acțiuni de identificare a unui specialist care ar putea evalua copiii minori.

32. Invocă că, STAS afirmă că a inițiat o anchetă și a solicitat implicarea serviciului Barnahus pentru evaluarea psihologică a minorilor, totodată acestea nu anexează în acest sens nici o dovadă, care să indice că investigația a fost pornită într-un termen rezonabil, iar investigația pornită peste 4 luni demonstrează că acțiunile lor au adus la afectare gravă a psihicului copiilor minori, dovada anexata la materialele cazului mesajele audio expediate de copilul minor din 3 februarie 2025.

33. Concluzionează că, suspendarea graficului de întrevedere, refuzul de a investiga efectiv plângerile privind violența psihologică, ne emiterea unui aviz privind schimbarea numelui minorilor ori ne expedierea cererii organului competent în cazul declinării competenții și neimplicarea promptă în protejarea interesului superior al copiilor demonstrează un abuz de putere din partea STAS Fălești. Întârzierea cu 4 luni a anchetei și a măsurilor de protecție, inclusiv deplasarea

cu poliția la școala copilului, i-au cauzat minorei o stare de frustrare și rușine. Acțiunile pârâților au condus la alienarea copilului, mama spunându-i că tatăl a chemat poliția pentru a o acuza, reclamantul nu are comunicare cu copiii, iar mama i-a trimis mesaje injurioase spunându-i să uite de graficul de întrevederi, mama a influențat copiii astfel încât aceștia refuză să vorbească cu tatăl și închid telefonul. Dreptul copilului la identitate și nume a fost încălcat, prin neexaminarea corespunzătoare a solicitării depuse de reclamant privind schimbarea numelui minorului.

34. Solicită, anularea deciziei din 1 noiembrie 2024 nr.1375 și decizia nr.1668 din 27 decembrie 2024 privind suspendarea graficului de întrevederi cu copilul minor ca fiind ilegală și neîntemeiată; menținerea și punerea în executare continuă a deciziei privind stabilirea graficului de întrevederi între tată și copii din 20 august 2024 nr.13 emisă de STAS Fălești; obligarea pârâților să investigheze efectiv punând la bază interesul superior a copiilor minori plângerea privind violența psihologică și emoțională aplicată asupra copiilor minori și îngrădirea accesului în comunicare a minorilor cu reclamantul din partea mamei acestora depusă de reclamant la de 18 octombrie 2024; obligarea pârâților să examineze cererea depusă de reclamant la 20 august 2024 și examinarea acestei solicitări conform legii cu emiterea unei decizii de drept și de fapt în acest sens; obligarea pârâților să achite cheltuielile de judecată suportate de reclamant.

35. Prin încheierea judecătorească din 14.02.2025 s-a dispus: *Se respinge cererea formulată de reclamantul Muzica Roman și reprezentantul reclamantului avocat Violeta Gașițoi privind suspendarea actelor administrative – nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, în cadrul examinării cauzei intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi către Direcția Asistență Socială Fălești (Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești), persoană terță Anastasia Popovici privind anularea deciziilor nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, anularea răspunsurilor nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 01.11.2024, obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată.*

În cadrul ședinței de judecată pentru dezbateri judiciare:

36. Avocatul Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate în aceasta, precum și argumentele expuse în pozițiile scrise suplimentare. A solicitat încasarea din contul Structurii Teritoriale de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Nord-Vest în beneficiul reclamantului Muzica Roman a cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 437,50 dolari (echivalent în lei la data achitării).

37. Reprezentantul pârâtului (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești în cadrul ședinței de judecată a menționat că nu recunoaște acțiunea. Suplimentar a invocat că la momentul de față nu este definitivă hotărârea instanței de judecat privind recunoașterea paternității. Potrivit art.56 Codul Familiei procedura de schimbarea numelui o inițiază OSC și solicită avizul de la autoritatea tutelară. Totodată la momentul evaluării, copiii nu au dat semne că sunt supuși unei violențe la care face referire reclamantul. S-au efectuat acțiuni de investigare, a fost purtate discuții cu educatorii, s-a vizitat familia, s-a discutat cu copiii, cu mama la birou tot s-a discutat. Copilul minor Sofia are telefon și comunică cu reclamantul separate iar copilul minor Alexei, care are 4 ani trebuie asistat. Un specialist a discutat cu mama, alt specialist cu acordul mamei a discutat cu copiii. Copiii erau deschiși și nu arătau careva indicii de frică.

38. Reclamantul Muzica Roman la ședința de judecată nu s-a prezentat, interesele fiind reprezentate de avocat.

39. Persoană terță Anastasia Popovici în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat, procedura de citare legală fiind realizată.

40. Potrivit prevederilor art.218 lit.d) Cod administartiv, *Examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii*: *neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ*, iar în temeiul art.205 alin.(4) Cod de procedură civilă, *Dacă instanţei judecătoreşti nu i s-a comunicat motivul neprezentării în şedinţă de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanţa consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absenţa acestuia.*

Admisibilitatea acțiunii:

41. Potrivit prevederilor art.207 alin.(1)-(2) Cod administrativ, *Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.*

42. Verificând aspectele legate de admisibilitatea/inadmisibilitatea acțiunii în ordinea contenciosului administrativ, la etapa procesuală corespunzătoare – în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, instanța de judecată, s-a expus prin încheierea din 22.01.2025 prin care s-a dispus: *Se declară inadmisibilă spre examinare în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea înaintată de Muzica Roman și avocatul Violeta Gașițoi în interesele lui Muzica Roman către Direcția asistență Socială Fălești, persoană terță Anastasia Popovici, în partea privind încasarea prejudiciului moral.*

43. Având în vedere aspectele de inadmisibilitate soluționate, capetele de acțiune declarate inadmisibile, instanța de judecată, prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 03.02.2025 a dispus trecerea la etapa de pregătire cauzei pentru dezbateri în următoarea componență a pretențiilor – Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman către (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială

Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, persoană terță Anastasia Popovici privind anularea deciziilor nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, anularea răspunsurilor nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 01.11.2024, obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată. În acest sens este esențial de menționat că, decizia nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1375 din 01.11.2024 reprezintă același act.

44. Instanța de judecată a constatat că, reclamantul a respectat procedura prealabilă stabilită de lege, în cazul acțiunii în contestare. Referitor la termenul de înaintare a acțiunii, acesta a fost respectat, or, în răspunsurile adresate reclamantului de către autoritățile publice pârâte la caz, nu a fost indicată calea de atac, iar potrivit prevederilor art.209 alin.(2) Cod administrativ, *Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.* Reclamantul a relevat interesul la înaintarea acțiunii pe caz în calitate de condiție de admisibilitate a acțiunii.

Aprecierea instanței:

45. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman către (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, persoană terță Anastasia Popovici privind anularea deciziilor nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, anularea răspunsurilor nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 01.11.2024, obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată.

46. Conform prevederilor art.218 Codul administrativ, *Examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar*

în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

47. Conform prevederilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege; alin.(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor; alin.(3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.

48. Potrivit art.189 alin.(1) Codul administrativ, *Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.*

49. Prin prisma Codului administrativ, instanța de judecată, nu verifică numai legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități administrative aferente emiterii unui act administrativ, operațiuni administrative, realizarea dreptului discreționar. Prin drept discreționar al autorității publice înțelegem pe de o parte puterea pe care o are, autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul alcătuirii lui, în funcție de interesul general pe care trebuie să-l satisfacă continuu și permanent serviciul public și pe de altă

parte posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Astfel, instanța de judecată analizează dacă, în procesul activității sale decizionale, materializată prin totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative, autoritatea publică a realizat dreptul discreționar: 1) cu respectarea limitelor de competență și regulilor de procedură instituite de lege; 2) cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante; 3) conform scopului acordat prin lege.

50. Prin prisma art.225 Cod administrativ, verificarea de către instanţa de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar – se constată faptul acțiunii/inacțiunii autorității publice; b) a luat în considerare toate faptele relevante – circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar, și d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege – circumstanțe care se referă la respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.

51. Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care consacră nemijlocit dreptul discreționar al autorității publice și modul de operare a acestuia, (1) *În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul*. (2) *Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale*.

52. Potrivit prevederilor art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, *O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).*

53. Instanța de judecată constată cu certitudine că, la caz, reclamantul Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului înaintează pretenții materializatoare a acțiunii în contestare.

54. Prin acțiunea înaintată, reclamantul Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului solicită: anularea deciziilor nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, anularea răspunsurilor nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 01.11.2024, obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată. În acest sens este esențial de menționat că, decizia nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1375 din 01.11.2024 reprezintă același act.

55. În raport cu obiectul prezentei acțiuni în contencios administrativ, instanța de judecată constată cu certitudine următoarele circumstanțe de fapt și drept.

56. Potrivit hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 14.06.2024, instanța de judecată a hotărât: se recunoaște paternitatea lui Muzica Roman asupra copilului Sofia Russu. Se recunoaște paternitatea lui Muzica Roman asupra copilului minor Alexei Popovici.

57. La data de 23.06.2024 reclamantul Muzica Roman a înaintat către Direcția Asistență Socială, Protecție a Familie și Copilului Fălești o cerere privind eliberarea graficului de întrevederi cu copiii minori.

58. La data de 20.08.2024 a fost întocmit procesul-verbal nr.11 al Comisiei pentru stabilirea modului de participare la educația și întreținerea copilului minor și a Graficului de întrevedere din STAS Fălești unde la ordinea de zi s-a pus în examinare cererea cet.Muzica Roman cu privire la stabilirea modului de participare la educația și întreținerea copiilor minori: ***** și ***** și a Graficului de întrevedere dintre copii și tatăl Muzica Roman.

59. Prin decizia nr.13 din 20.08.2024 cu privire la stabilirea programului de întrevedere, a modului de participare la educația și întreținerea copilului minor la pct.2 din decizia dată s-a propus și s-a aprobat orarul de întrevedere dintre copiii minori: ***** și ***** cu tatăl, Muzica Roman.

60. Prin deciziile/ răspunsurile nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024 s-a menționat reclamantului despre suspendarea/ imposibilitatea de executare a deciziei nr.13 din 20.08.2024.

61. Potrivit art.5 alin.(2) Codul Familiei *Drepturile şi obligaţiile familiale sînt legate de titularii lor şi nu pot fi cedate persoanelor terţe.*

62. Conform art.52 alin. (1) Codul Familiei, *Copilul are dreptul să comunice cu ambii părinţi, cu buneii, fraţii, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează*

drepturile copilului. În cazul cînd părinţii au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

63. Potrivit art.58 alin.(1) Codul Familiei, *Părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.*

64. Conform art.60 Codul Familiei, alin.(1) *Părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat;* alin.(2) *Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane;* alin.(3) *Părinţii sînt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfîrşitul anului de învăţămînt în care acesta atinge vîrsta de 16 ani. Instituţia de învăţămînt şi forma de instruire sînt alese de către părinţi, cu luarea în considerare a opiniei copilului;* alin.(4) *Litigiile dintre părinţi privind educaţia şi instruirea copiilor se soluţionează de către autoritatea tutelară locală, iar decizia acesteia poate fi atacată pe cale judecătorească. Autoritatea tutelară locală recomandă părinţilor să se adreseze unui mediator pentru soluţionarea litigiului.*

65. Potrivit art.62 Codul Familiei, *(1) Drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. (2) Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite. (3) Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinîndu-se cont de interesele şi de părerea copilului. (4) Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.*

66. Conform art.64 Codul Familiei, *(1) Părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică. (2) Părinţii au dreptul să încheie un acord privind exercitarea drepturilor părinteşti de către părintele care locuieşte separat de*

copil. Litigiile apărute se soluţionează de către autoritatea tutelară teritorială, care stabileşte un program de întrevederi, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanţa judecătorească, care va emite hotărîrea respectivă. Părinţii pot, din iniţiativă proprie sau la recomandarea autorităţii tutelare teritoriale, să se adreseze unui mediator pentru soluţionarea litigiului. (2[1]) La stabilirea programului de întrevederi se ţine cont de ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, de vârsta copilului şi frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare de către acesta, de calităţile morale ale părinţilor, de relaţiile dintre copil şi fiecare părinte, de proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat de copil, astfel încât drepturile părinteşti să fie exercitate într-un mod echitabil. (2[2]) În cazul în care părintele la domiciliul căruia a fost stabilit domiciliul copilului pleacă temporar în altă localitate din ţară sau de peste hotare, la muncă sau în alte scopuri, iar copilul rămâne în grija altei persoane, părintele care locuieşte separat de copil îşi păstrează dreptul de a vizita copilul conform programului de întrevederi. (2[3]) În cazul în care părintele la domiciliul căruia a fost stabilit domiciliul copilului pleacă în altă localitate din ţară sau de peste hotare împreună cu copilul ori lăsând copilul în custodie, acesta asigură comunicarea copilului cu celălalt părinte prin intermediul tehnologiilor informaţionale sau prin alte mijloace, precum şi posibilitatea vizitării copilului de celălalt părinte. (3) În cazul nerespectării hotărîrii instanţei judecătoreşti, la cererea părintelui care locuieşte separat de copil, instanţa judecătorească, ţinînd cont de interesele şi opinia copilului, în funcţie de vîrsta şi gradul său de maturitate, poate decide transmiterea copilului către acesta. (4) Părinţii care locuiesc separat de copil au dreptul de a primi informaţiile ce se referă la copilul lor de la toate instituţiile educative, curative, de asistenţă socială etc. Comunicarea informaţiei poate fi refuzată dacă comportamentul părintelui prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea copilului. Acest refuz poate fi atacat în instanţa judecătorească.

67. Primordial instanța de judecată se va expune asupra capătului de cerere ce vizează anularea actului administrativ individual decizie/răspuns nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1668 din 27.12.2024 privind suspendarea graficului de întrevederi a copilului cu părinții, bunicii, frații și surorile din cadrul STAS Fălești prin analiza legalității acestor acte raportate la dispozițiile Codului administrativ.

68. Potrivit art.81 Cod administrativ, *Suspendarea procedurii administrative,* alin.(1) *În cazul în care actul administrativ individual al autorităţii publice depinde de un act, o operaţiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publica suspendă procedura administrativă pînă la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operaţiunii administrative respective sau pînă la emiterea unei hotărîri judecătoreşti definitive;* alin.(2) *Dacă în cadrul unei proceduri administrative actul administrativ individual depinde de un act sau o operaţiune a unui participant, autoritatea publică suspendă procedura administrativă pentru un termen rezonabil. Suspendarea repetată se admite numai dacă are la bază un motiv care nu putea fi prevăzut la prima suspendare..*

69. Instanța de judecată reiterează că, suspendarea unei proceduri administrative este posibilă doar în cazul în care procedura este în curs de desfășurare și nu a fost încă finalizată prin emiterea unui act administrativ individual. La caz, decizia nr.13 din 20.08.2024 a comisiei din cadrul STAS Fălești cu privire la stabilirea programului de întrevederi a copilului cu părinții, bunicii, frații și surorile, reprezintă actul administrativ prin care a fost finalizată procedura privind stabilirea programului de întrevedere între reclamantul Muzica Roman și copiii minori. Acest act nu a fost contestat de niciuna dintre părți și se bucură de prezumția de legalitate și valabilitate, fiind în vigoare.

70. Actul administrativ individual nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1668 din 27.12.2024 prin care se pretind suspendarea executării deciziei nr.13 din 20.08.2024, nu se întemeiază pe o procedură administrativă proprie și distinctă, ci se referă la suspendarea efectelor unui act deja emis - ceea ce excede cadrul permis de art.81 alin.(1) Cod administrativ.

71. În situația din speță suntem în prezența unui act administrativ materializator al faptului suspendării de către autoritatea publică emitentă a unui act administrativ, emis anterior, care nu a fost contestat de către părți pe careva vicii legate de emiterea acestuia.

72. Instanța de judecată atrage atenția asupra faptului că, autoritatea emitentă Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest nu a inițiat o nouă procedură administrativă de stabilire a graficului de întrevederi în temeiul căreia să justifice adoptarea

deciziilor contestate, ci a acționat exclusiv pe baza motivului că depunerea cererii de apel asupra hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 14.06.2024, justifică suspendarea unui alt act (decizia nr.13 din 20.08.2024).

73. În acest sens, instanța de judecată menționează că, decizia nr.13 din 20.08.2024 nu a fost contestată și nu este suspendată de instanța de judecată; stabilirea unui program de întrevedere presupune, de regulă, o relație afectivă sau raport de fapt, nu exclusiv o decizie definitivă privind paternitatea; Codul administrativ nu permite suspendarea efectelor unui act individual deja emis, în lipsa unei dispoziții legale exprese sau a unei hotărâri judecătorești.

74. Prin urmare suspendarea deciziei nr.13 din 20.08.2024 prin actele ulterioare actul administrativ individual nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1668 din 27.12.2024 a fost dispusă fără existența unei proceduri administrative nefinalizate și fără ca actul sursă (decizia nr.13 din 20.08.2024) să fie contestat sau declarat nul. Acest fapt contravine prevederilor art.81 alin(1) și atrage intervenția soluției de anulare a actului administrativ individual decizie/răspuns nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1668 din 27.12.2024.

75. Prevederile art.81 Cod administrativ alin.(2) indică că, autoritatea publică poate suspenda procedura administrativă pentru un termen rezonabil doar dacă actul administrativ individual depinde de un act sau de o operațiune a unui participant și dacă există un motiv obiectiv care nu poate fi prevăzut la momentul primei suspendări. În speța dedusă judecății, nu este vorba despre suspendarea unei proceduri administrative în desfășurare, ci despre suspendarea efectelor unui act administrativ deja emis - decizia nr.13 din 20.08.2024.

76. Potrivit art.172 Cod administrativ, *Suspendarea executării actului administrativ individual de către autoritatea publică,* alin.(1) *Dacă un act administrativ individual defavorabil este contestat cu cerere prealabilă, autoritatea publică, din oficiu sau la cererea persoanei afectate, poate suspenda executarea lui pînă la finalizarea procedurii prealabile;* alin.(2) *Motivele suspendării sînt: a) existenţa unor suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil; b) existenţa pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.*

77. Instanța de judecată menționează că, suspendarea executării unui act administrativ individual defavorabil se admite doar în contextul contestării acestuia, fie la cererea persoanei afectate, fie din oficiu, și doar până la

finalizarea procedurii prealabile. Motivele de suspendare pot fi: existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului sau existența unui pericol iminent de producere a unor prejudicii ireparabile.

78. Mai mult ca atât se reține că, prin Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Comisiei pentru stabilirea programului de întrevedere a copilului cu părinții, bunicii, frații și surorile, aprobat prin ordinul 175/a din 16.10.2024, nu sunt prevăzute expres temeiurile de suspendare a actelor emise de Comisie ci conține doar o serie de motive de abrogare sau anulare a deciziilor Comisiei.

79. În acest context, având în vedere dispozițiile art.81 alin.(1-2) și art.172 alin.(1-2) Cod administrativ, rezultă că autoritatea publică putea suspenda o procedură administrativă sau executarea unui act administrativ individual doar în condițiile expres prevăzute de lege, respectiv în situațiile în care: 1) emiterea actului depindea de soluționarea unei alte proceduri aflate în curs până, la emiterea actului administrativ, sau 2) dacă actul administrativ deja emis era contestat în ordinea stabilită de Codul administrativ. În sensul dat decizia nr.13 din 20.08.2024 nu a fost contestată, ceea ce atestă că suspendarea actul administrativ individual decizie/răspuns nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1668 din 27.12.2024 emise de Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest privind imposibilitatea executării/ suspendarea Deciziei nr.13 din 20.08.2024 a comisiei din cadrul STAS Fălești cu privire la stabilirea graficului de întrevederi a copilului cu părinții, bunicii, frații și surorile nu este justificată pe un temei de drept, fapt care duce la anularea acestora de către instanța de judecată.

80. În raport cu capătului de cerere ce vizează menținerea și punerea în executare continuă a deciziei privind stabilirea programului de întrevederi din 20 august 2024 nr.13 emisă de STAS Fălești, instanța de judecată constată că nu este necesară o pronunțare expresă asupra acestuia, dat fiind faptul că obiectul litigiului nu a constat în anularea sau confirmarea valabilității Deciziei nr.13 din 20.08.2024 cu privire la stabilirea programului de întrevedere a modului de participare la educația și întreținere copilului minor, ci exclusiv în anularea actului administrativ individual nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1668 din 27.12.2024, prin care a fost dispusă suspendarea executării acestei decizii - nr.13 din 20.08.2024.

81. Astfel, ca urmare a anulării acestor acte de suspendare (actului administrativ individual decizie/răspuns nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1668 din

27.12.2024, decizia nr.13 din 20.08.2024 își reia aplicabilitatea de plin drept, întrucât nu a fost contestată, suspendată legal sau revocată, iar efectele dale juridice rămân valabile.

82. Totodată, instanța de judecată nu se va substitui autorității emitente pentru a dispune menținerea unui act care nu a fost anulat și care continuă să producă efecte juridice în lipsa unei suspendări valabile, astfel se restabilește situația juridică anterioară emiterii actelor suspendate.

83. Mai mult ca atât, odată cu anularea actului administrativ de suspendare a deciziei privind stabilirea programului de întrevederi din 20 august 2024 nr.13 emisă de STAS Fălești, actul administrativ va produce efecte juridice, or, potrivit prevederilor art.139 alin.(3) Cod administrativ, *Un act administrativ individual rămîne valabil atîta timp cît nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.*

84. În raport cu capătului de cerere ce vizează de a obliga Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest să soluționeze plângerea depusă de Muzica Roman privind aplicarea violenței psihice asupra copiilor minori și îngrădirea accesului în comunicarea cu copiii, instanța de judecată constată temeinicia admiterii acestei solicitări, din următoarele considerente.

85. La data de 25.10.2024 reclamantul Muzica Roman a depus plângere în cadrul Structurii Teritoriale de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest cu nr.608 împotriva Anastasiei Popovici privind aplicarea violenței psihice asupra copiilor minori și îngrădirea accesului în comunicare cu copiii minori unde se solicită: *evaluarea psihologică a copiilor minori și constatarea motivelor de agresiune a lui Alexei; explicarea doamnei Popovici că graficul de întrevederi nu prevede supravegherea copiilor minori de către ea si să îmi permită comunicare privată timp de o oră; obligarea să ne comunice numărul de telefonul a Sofiei, copilul trebuie să știe că în caz de necesitate, ea oricând mă poate contacta și poate comunica cu mine, ea mereu va avea suportul meu, ca si tată; explicarea doamnei Popovici că violența psihologică, fizică, asupra copiilor minori este inadmisibilă si poate fi sancționată penal; obligarea doamnei Popovici să-mi ofere toate contactele de la școală și alte instituțiile la care copii frecventează ca să pot avea comunicare directă cu profesorii și să pot afla informații direct de ia profesor despre reușitele copiilor ori necesitățile copiilor; rog să mă informați despre*

investigațiile efectuate şi despre acțiunile întreprinse în interesul superior a copiilor minori, cu scopul de ai proteja de la orice act de violență, şi de ai ajuta să îşi controleze emoțiile negative, agresive.

86. Potrivit materialelor cauzei și declarațiilor reprezentantului pârâtului în ședința de judecată, se atestă că, Popovici Anastasia la data de 19.11.2024 a fost antrenată discuții la birou din cadrul Direcției Protecția Copilului și Familiei, STAS Fălești, această discuție având scopul de a monitoriza situația copiilor minori. Popovici Anastasia a fost informată despre cererile și plângerile reclamantului Muzica Roman și suspecțiile de potențialele acte de violență asupra copiilor minori precum și despre consecințele de nerespectare a drepturilor copililor. Totodată, la data de 17.02.2025 și ulterior la 24.02.2025 s-a efectuat vizită de monitorizare la domiciliu lui Anastasia Popovici și a copiilor minori de către Specialistul Protecției Drepturilor Copilului.

87. Din analiza materialelor cauzei rezultă că autoritatea publică pârâtă a inițiat anumite acțiuni de verificare, fapt confirmat atât prin probele administrate, cât și prin declarațiile autorității din ședința de judecată – inclusiv prin relatările referitoare la discuțiile purtate cu mama copiilor și cu educatoarea. Cu toate acestea instanța de judecată reține că, acțiunile întreprinse până în prezent sunt parțiale, nefiind finalizate printr-o soluționare clară și completă a aspectelor semnalate de reclamant.

88. La caz, instanța remarcă că, art.3 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului prevede că, *1. În toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. 2. Statele părţi se angajează să asigure copilului protecţia şi îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ţinând cont de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el, şi vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative şi administrative corespunzătoare*.

89. Totodată, Convenția ONU cu privire la drepturile copilului este alcătuită în întregime pe principiul interesului superior al copilului. Conform art.9 din convenție, *1. Statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia situaţiei în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile si procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior*

al copilului. 2. În toate cazurile prevăzute la paragraful l al prezentului articol, toate părţile interesate trebuie să aibă posibilitatea de a participa la dezbateri şi de a-şi face cunoscute părerile lor. 3. Statele părţi vor respecta dreptul copilului, separat de cei doi părinţi ai săi sau de unul din ei, de a întreţine relaţii personale şi contacte directe cu cei doi părinţi ai săi, afară de cazul că acest lucru este contrar interesului superior al copilului.

90. Prin urmare, alături de prevederile Convenției Organizațiilor Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, din Constituția RM, rezultă că interesul copilului este determinat de totalitatea drepturilor fundamentale, printre care ar fi dreptul la integritate fizică şi psihică, dreptul la identitate, dreptul la liberă exprimare şi dreptul la libertatea de gândire, dreptul la protecția împotriva oricăror forme de violență, vătămare, abuz fizic sau mintal, abandon şi neglijență, dreptul la învățătură etc., drepturi la care trebuie să se raporteze acțiunile tuturor factorilor.

91. În diverse contexte, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a evidențiat că, autoritățile naționale ar trebuie să obțină o balanță corectă între interesele copilului și interesele părinților, iar în acest proces, o importanță particulară at trebui să aibă interesele copilului, care, în funcție de natura și seriozitatea lor, se pot afla înaintea intereselor părinților.

92. Prin urmare, indiferent de natura relațiilor dintre părinți, copilului trebuie să i se asigure un mediu echilibrat din punct de vedere afectiv și emoțional, fără tensiuni, fiind necesară prezența în viața copilului a ambilor părinți.

93. Având în vedere interesul superior al copilului, consfințit atât în legislația internă cât și în convențiile internaționale, precum și obligația autorităților de a reacționa prompt și eficient la orice suspiciune de abuz sau neglijență, instanța apreciază că se impune obligația autorității publice pârâte să continue investigațiile prin soluționarea plângerii reclamantului.

94. La caz, instanța de judecată reiterează că, autoritatea publică pârâtă a prezentat argumente și acte confirmative a realizării unor acțiuni pertinente soluționării plângerii depuse de Muzica Roman privind aplicarea violenței psihice asupra copiilor minori și îngrădirea accesului în comunicarea cu copiii, astfel, nu se poate constata o inacțiune totală în activitatea autorității publice competente, totuși instanța de judecată constată temeinicia admiterii acestei solicitări, atât timp cât nu a fost confirmat cert faptul că, procedura administrativă de examinare a cererii a fost finalizată și realizată integral.

95. Prin urmare instanța de judecată învederează că, admiterea acestui capăt de cerere are ca scop asigurarea unei protecții reale și efective a copiilor minori, precum și respectarea dreptului reclamantului de a i se examina în mod complet plângerea.

96. În raport cu capătului de cerere ce vizează anularea răspunsului nr.1063 din 03.09.2024 instanța de judecată respinge pretențiile date din următoarele considerente.

97. Prin răspunsul nr.1063 din 03.09.2024 dat de Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești reclamantul Muzica Roman a fost înștiințat despre faptul că solicitarea sa de schimbare a numelui copilului minor se soluționează de către organul stare civilă. De aceea se recomandă ca reclamantul să se adreseze către Organul de Stare Civilă, unde să depună cererea privind modificarea numelui de familie a copiilor minori ***** și *****, cu concursul autorități teritoriale locale.

98. Potrivit art.49 din Legea privind actele de stare civilă nr. 100-XV din 26.04.2001 (în vigoare 17.08.2001) alin.(1) *Persoana care a împlinit vîrsta de 16 ani are dreptul să-şi schimbe numele de familie şi/sau prenumele;* alin.(2) *Cererea de schimbare a numelui şi/sau a prenumelui se depune la organul de stare civilă în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul solicitantul;* alin.(3) *Schimbarea numelui de familie şi/sau a prenumelui se înregistrează de către organul de stare civilă, întocmindu-se actul respectiv;* alin.(4) *Schimbarea numelui de familie şi/sau a prenumelui persoanei care nu a atins majoratul se soluţionează cu acordul părinţilor, adoptatorilor sau tutorelui acesteia, cu excepţia cazurilor obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către solicitant pînă la atingerea majoratului, în modul prevăzut de lege;* alin.(5) *Schimbarea prenumelui copilului pînă la vîrsta de 16 ani se soluţionează de către organul de stare civilă, pe baza cererii ambilor părinţi, conform art.56 din Codul familiei, făcîndu-se rectificările corespunzătoare pe actul de naştere al copilului (fără a se întocmi actul de schimbare a numelui de familie şi/sau a prenumelui). În caz de neînţelegere între părinţi, se va lua în considerare avizul autorităţii tutelare, ţinîndu-se cont, în exclusivitate, de interesele copilului;* alin.(6) *Modul de examinare a cererii de schimbare a numelui de familie şi/sau a prenumelui se stabileşte de Ministerul Justiţiei.*

99. Potrivit art.50 din Legea privind actele de stare civilă nr.100-XV din 26.04.2001 (în vigoare 17.08.2001) alin.(1) *Cererea de schimbare a numelui de*

familie şi/sau a prenumelui se examinează de către organul de stare civilă în termen de 2 luni din ziua depunerii actelor necesare.

100. Potrivit art.56 Codul familiei, alin.(1) *În baza cererii comune a părinţilor (sau a unuia dintre ei), organul stare civilă poate schimba numele de familie şi/sau prenumele copilului care nu a atins vîrsta de 16 ani;* alin.(2) *În caz de litigiu între părinţi, problema privind schimbarea numelui de familie şi/sau a prenumelui copilului este soluţionată de către organul stare civilă, cu concursul autorităţii tutelare locale în a cărei rază teritorială îşi are domiciliul minorul, ţinîndu-se cont în exclusivitate de interesele copilului.*

101. Potrivit art.74 Cod administrativ, *Dacă petiţia ţine de competenţa altei autorităţi publice, originalul petiţiei se expediază autorităţii publice competente în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiţiei, fapt despre care petiţionarul este informat.*

102. Instanța de judecată reiterează că, prin răspunsul nr.1063 din 03.09.2024 Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești nu a emis un act administrativ cu caracter individual prin care să respingă solicitarea reclamantului Muzica Roman privind schimbarea numelor copiilor minori. Dimpotrivă, autoritatea publică s-a limitat la a informa reclamantul că soluționarea unei astfel de cereri nu intră în competența sa, precizând expres că asemenea cereri urmează a fi examinate de organul de stare civilă competent.

103. În acest sens, instanțe de judecată constată că nu a avut loc un refuz de examinare a cererii, ci doar o redițonare informativă, fără adoptarea unei decizii pe fondul solicitării reclamantului.

104. Suplimentar, revenind la prevederile art.74 alin.(1) din Codul administrativ, în cazul în care petiția nu ține de competența autorității, aceasta are obligația să o retransmită autorității competente, informând despre faptul transmiterii și faptul lipsei competenței petiționarul, însă încălcarea acestei obligații de retransmitere nu transformă automat răspunsul de informare asupra aspectelor de competență, într-un act administrativ ilicit supus anulării. Lisa transmiterii cererii către organul competent, nu afectează valabilitatea conținutului răspunsului ca act informativ. Astfel, deși, autoritatea publică pârâtă nu a expediat autorităţii publice competente petiția pe care a apreciat-o ca nefiind de competența sa, aceasta în răspunsul contestat nu dat un refuz de transmitere a petiție care să fie apreciat ca contrar art.74 Cod administrativ. Faptul netransmiterii petiției către autoritatea competentă nu a fost reflectată în

răspunsul enunțat, astfel, deși această obligație nu a fost realizată, aceasta nu a constituit obiect al răspunsului contestat.

105. În raport cu capătului de cerere ce vizează obligarea pârâtului să stabilească o ședință pentru examinarea cererii de schimbare a numelui copiilor minori conform cererii depuse de reclamant din 20.08.2024, instanța de judecată respinge pretenția dată din următoarele considerente.

106. Deci din normele sus enunțate din codul familiei, problema privind schimbarea numelui de familie și/sau prenumelui copilului minor este de competența exclusivă a organului de stare civilă, care urmează să soluționeze cererea fie în baza unei cereri comune a părinților, fie, în caz de dezacord între aceștia, cu concursul autorității tutelare locale.

107. În cazul în care părinții nu au ajuns la o înțelegere privind schimbarea numelui copilului, prin prisma rolului său subsidiar de intervenție în activitatea administrativă a autorității publice, nu instanța de judecată este chemată să convoace vreo ședință între aceștia, ci, în conformitate cu legea, organul de stare civilă este autoritatea competentă să inițieze procedura de soluționare, fie la cerere, fie din oficiu, după cum rezultă din natura atribuțiilor sale legale.

108. La fel, organul de stare civilă are obligația, în cazul unui dezacord între părinți să solicite concursul autorității tutelare, care va interveni în cauză cu un aviz, ținând cont exclusiv de interesele copilului (art.56 alin.(2) Codul familiei). Astfel, procedura legală este una administrativă, nu juridică, și presupune implicarea organului de stare civilă ca autoritate inițiatoare, care colaborează cu autoritatea tutelară competentă.

109. Instanța concluzionează că, această solicitare urmează a fi respinsă, întrucât stabilirea și examinarea cererii de schimbare a numelui copiilor minori ține de competența organului de stare civilă, care este responsabilă să inițieze și să desfășoare procedura, incluziv prin implicarea autorității tutelare atunci când este cazul. Astfel, avem autoritatea publică inițiatoare a activității administrative la caz este - organul stare civilă, iar autoritatea publică care urmează a fi atrasă în procedura administrativă este autoritatea tutelară locală în a cărei rază teritorială își are domiciliul minorul, concursul căreia este asigurat în caz de de litigiu între părinţi asupra chestiunii privind schimbarea numelui de familie şi/sau a prenumelui copilului.

110. Potrivit prevederilor Codul administrativ – art.57, alin.(1) *Activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă şi în limitele competenţei legale.*

111. Conform art.169 Cod administrativ, *(1) Procedura administrativă se iniţiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă iniţiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acţiuni procedurale, iar cea iniţiată la cerere se consideră iniţiată din momentul depunerii cererii. (2) În cazul depunerii unei petiţii, autoritatea publică este obligată să iniţieze o procedură administrativă.*

112. Astfel, autoritatea publică care a fost sesizată cu o petiție, constatând competența sa materială, funcțională și teritorială, va decide inițierea procedurii administrative, având astfel calitatea de autoritate publică inițiatoare a procedurii administrative realizând această procedură potrivit prevederilor Codului administrativ.

113. Suplimentar, Codul administrativ admite ipoteza legală când, la soluționarea unor petiții, la realizarea procedurii administrative participă mai multe autorități publice, unele cu rol de inițiere a procedurii administrative și realizare a acesteia, altele fiind atrase în procedură administrativă prin solicitarea consimțământului sau asigurarea concursului acestora.

114. Conform art.79 alin.(1) Cod administrativ - participarea mai multor autorităţi publice - *Dacă prin prevedere legală este stabilit că întreprinderea unei acţiuni de către autoritatea publică necesită consimţământul unei alte autorităţi publice, atunci autoritatea publică competentă va solicita consimţământul celeilalte autorităţi publice.*

115. Astfel, la caz, autoritatea publică pârâtă nu deține competența legală de inițiere a procedurii administrative asupra chestiunii privind schimbarea numelui de familie şi/sau a prenumelui copilului, însă, intervine prin concursul său, în cadrul unei proceduri administrative care urmează a fi inițiată de către altă autoritate publică în temeiul art.56 alin.(2) Codul familiei - organul stare civilă.

116. În raport cu pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată o va admite parțial din următoarele considerente de fapt și de drept.

117. În cadrul examinării cauzei în fond, avocatul Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul examinării cauzei, sub forma de cheltuielilor de asistență juridică.

118. În temeiul art.195 Cod administrativ, *Procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

119. Potrivit art.82 Cod de procedură civilă, *Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

120. Conform art.96 Cod de procedură civilă, alin.(1) *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile;* alin.(1^1) *Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

121. Totodată, instanţa de judecată la determinarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică ține cont în această materie de practica Curţii Europene a Drepturilor Omului. Potrivit acesteia partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil *(cauzele Costin împotriva României, Străin împotriva României, Stere şi alţii împotriva României, Raicu împotriva României)*.

122. În ordinea celor relatate, instanța de judecată relevă că, cheltuielile pentru asistenţa juridică pentru a fi încasate de către instanţa de judecată, din contul părţii care a pierdut procesul în beneficiul părţi care a obţinut câştig de cauză, acestea trebuie raportate la o serie de criterii, şi anume: criteriul necesităţii, caracterul de realmente suportate şi criteriul de rezonabilitate în raport cu cuantumul cheltuielilor de asistenţă juridică solicitate de a fi compensate.

123. Necesitatea suportării cheltuielilor de judecată de către reclamant rezultă nemijlocit din necesitatea realizării, apărării dreptului/ interesului încălcat/ contestat al reclamantului.

124. În raport cu criteriul efectivităţii/ realităţii suportării cheltuielilor de asistenţă juridică, pentru dovada cheltuielilor suportate, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a unor acte confirmative cum ar fi dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonuri le de plată).

125. Pentru determinarea rezonabilității cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de:

complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

126. Suplimentar, potrivit art.94, alin.(1) Cod procedură civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

127. La caz, instanța de judecată primordial denotă că acțiunea a fost admisă parțial, astfel, cheltuielile de judecată urmează a fi compensate proporţional părţii admise din pretenţii. Suplimentar, avocatul Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman, deși a prezentat darea de seamă a orelor lucrate și dovada plății onorariului a cheltuielilor de asistență juridică și deși a fost asistența juridică prestată, suma solicitată depășește criteriu rezonabilității, ținând cont de numărul ședințelor de judecată în care a participat reprezentantul pârâtului – avocat, acțiunile efectiv realizate pe caz raportate inclusiv la recomandările cuantumului onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobate de Consiliul Uniunii Avocaților, în situația din speță, instanța de judecată în acest context apreciază suma de 10000 lei ca fiind rezonabilă și justificată, reflectând proporțional volumul efectiv al muncii avocatului și complexitatea obiectivă a cauzei dar și faptul că acțiunea a fost admisă parțial. Suplimentar, o pretenție a fost declarată inadmisibilă prin încheiere judecătorească la caz.

128. Această soluție se justifică prin faptul că, deși între avocat și client poate fi stabilit un onorariu mai mare, instanța de judecată are obligația legală de a verifica caracterul rezonabil, efectiv suportat, necesar și proporțional al

cheltuielilor de judecată în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei și proporţional părţii admise din pretenţii.

129. Prin urmare în aplicarea art.96 alin.(1), alin(1^1) Cod de procedură civilă, instanța admite parțial cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată și dispune încasarea sumei de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, ca fiind proporțională și temeinic justificată.

130. Potrivit prevederilor art.224 alin.(*1) Codul administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acţiuni în realizare, obligă la acţiune, tolerare sau inacţiune, dacă o astfel de pretenţie a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acţiuni în constatare, constată existenţa sau inexistenţa unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acţiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul; f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).*

131. Conform art.118 alin.(1) Codul administrativ, *motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.* Alin.(3) *Motivarea completă este obligatorie, este parte*

integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

132. Drept consecință a circumstanțelor de fapt constatate, raportate la cadrul legal aplicabil la caz, instanța va admite parțial acțiunea înaintată de reclamantul Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman către (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, persoană terță Anastasia Popovici privind anularea deciziilor nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, anularea răspunsurilor nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 01.11.2024, obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată.

133. În conformitate cu art.224 Cod administrativ, art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman către (Direcția Asistență Socială Fălești) Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, persoană terță Anastasia Popovici privind anularea deciziilor nr.1375 din 01.11.2024 și nr.1668 din 27.12.2024, anularea răspunsurilor nr.1063 din 03.09.2024 și 1375 din 01.11.2024, obligarea investigării plângerii, obligarea stabilirii ședinței de examinare a cererii de schimbare a numelui copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată

Se anulează actul administrativ individual nr.1375 din 01.11.2024 și răspunsul nr.1668 din 27.12.2024 emise de Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest privind imposibilitatea executării/ suspendarea Deciziei nr.13 din 20.08.2024 a comisiei din cadrul STAS Fălești cu privire la stabilirea graficului de întrevederi a copilului cu părinții, bunicii, frații și surorile.

Se obligă Structura Teritorială de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest să soluționeze plângerea depusă de Muzica Roman privind aplicarea violenței psihice asupra copiilor minori și îngrădirea accesului în comunicarea cu copiii înregistrată în cadrul Structurii

Teritoriale de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest cu nr.608 la 25.10.2024.

În rest acțiunea se respinge.

Se încasează din contul Structurii Teritoriale de Asistență Socială Fălești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Nord-Vest în beneficiul reclamantului Muzica Roman cheltuielile de judecată – asistență juridică suportate la examinarea cauzei, în sumă de 10000 (zece mii) lei. În rest solicitarea de încasare a cheltuielilor de judecată înaintată de reclamantul Muzica Roman și avocat Violeta Gașițoi în interesele reclamantului Muzica Roman se respinge.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la Curtea de Apel Nord în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Bălți, sediul Central.

Preşedintele ședinței, judecătorul **Eduard PUIU**